

[Anden næstformand]

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om støtte til visse strukturforanstaltninger inden for fiskeriet m.v.

Af fiskeriministeren (Gammelgaard).

(Fremsat 18/2 87. Første behandling 4/3 87. Betænkning 2/4 87. Anden behandling 7/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gade (SF):

Den lov om strukturforanstaltninger inden for fiskeriet, et stort flertal nu indstiller til vedtagelse, er nok den vigtigste lov, der kommer til at regulere og dermed danne grundlag for udviklingen inden for fiskerierhvervet i de kommende mange år. Derfor synes SF, det er meget beklageligt, at vi ikke har fået en tilfredsstillende regulering.

Struktursituationen i dansk fiskeri, efter at EF har fastlagt en fiskeripolitik, og efter at kvoterne ligger ret fast og man må forudse, at der ikke sker en udvikling i retning af større kvoter, er sådan, at den bundne dagsorden i høj grad er at begrænse kapaciteten i fiskeriet, så den svarer til de reelle fiskemuligheder.

Det lovforslag, som foreligger her, medfører ikke denne tilstrækkelige kapacitetsbegrænsning i fiskeriet. Man kan også sige det på den måde, at man tager ikke fat om nældens rod og løser dermed ikke problemerne. Vi kan risikere med den lovgivning, der foreligger her, hvorefter der også gives støtte til nybygning, uden at vi har fået fastlagt reguleringen i denne sammenhæng, i løbet af nogle år at stå i en situation, som kan sammenlignes med landbrugets overskudsproduktion, at vi altså fortsat har en overkapacitet i fiskeriet.

Det er derfor, SFs ændringsforslag, som desværre blev nedstemt ved anden behandling, netop handlede om, at vi i stedet for nu kun skulle vedtage en ophørsstøtte og en moderniseringsstøtte, hvorefter der skulle fast-

lægges en regulering i hovedtræk her i Folketinget.

En stor skavank i dansk fiskeripolitik er jo, at hele spørgsmålet om kapacitetstilgangen ikke afgøres efter nogle hovedretningslinjer fastsat ad politisk vej her i Folketinget. Jeg mener ikke, at vi skal foretage detaljerede kapacitetsreguleringer, men hovedlinjerne burde fastlægges her.

Hvis man ikke fastlægger hovedlinjerne gennem en politisk diskussion, bliver det jo til, at vi ikke får det varierede fiskeri, som fiskeriministeren og andre officielt siger de er tilhængere af. Det betyder, at det mindre og det mellemstore fiskeri bliver klemt af, at man tilfører en kapacitet af større både, som så i realiteten kommer til på længere sigt at udkonkurrere de andre.

Der mangler altså prioriteringer i fiskeripolitikken, og jeg vil ikke skjule, at jeg mener, at en af de store fejl i kapacitetsreguleringen er en prioritering, som lægger alt for meget vægt på især havfiskernes interesser, mens derimod Dansk Fiskeriforenings interesser er for lidt tilgodeset.

Med dette lovforslag har det kystnære fiskeri fået nogle fordele, men det fundamentale, at vi mangler en regulering af kapaciteten udmålt efter geografi, efter båd størrelser og efter bådtype, står tilbage, og det vil vise sig at være en stor fejl i dansk fiskeri, at man ikke har turdet tage den diskussion.

Jeg står her med det sidste nummer af Dansk Fiskeritidende, hvori der refereres diskussioner i Dansk Fiskeriforenings hovedbestyrelse, og Dansk Fiskeriforenings hovedbestyrelse er meget bekymret vedrørende nogle nye ansøgninger om bygning af store både, som man officielt siger ikke skal bruges til kvoterede arter, men til ikkekvoterede arter. I Dansk Fiskeriforening ser man med stor bekymring på, at de kommer ind i fiskeriet, fordi man frygter, at de på et eller andet tidspunkt alligevel vil true de kvoterede arter.

Man kan sige det på den måde, at hvis det virkelig står til troende, at man ønsker et varieret fiskeri, at man virkelig ønsker at bevare også det mindre fiskeri, det kystnære fiskeri og det mellemstore fiskeri – og det er et politisk valg – bør der fastlægges retningslinjer her i Folketinget for det i hovedtrækkene, og derefter kan den detaljerede regulering foregå i kapacitetsudvalget.

[Gade]

Det er med beklagelse, jeg konstaterer, at den forståelse endnu ikke har vundet frem, men jeg håber, at det forhold, at fiskeriministerens skal komme med en årlig redegørelse her i Folketinget, kan betyde, at den kan udmøntes til også at blive en forståelse, som ikke bare SF har, men som et flertal i det danske Folketing har.

Kent Kirk (KF):

Jeg er af den overbevisning, at dansk fiskeri og danske fiskere kan være lykkelige over, at det ikke er hr. Gade og SF, der skal bestemme, hvordan fiskeriet skal udvikle sig. Det, vi lige har hørt her fra talerstolen i de sidste to minutter, viser, at der er en afgrundsdyb uvidenhed om den måde, strukturen udvikler sig på inden for fiskerierhvervet, ikke alene i Danmark, men også i alle de øvrige nordiske og europæiske lande. Derfor er det lykkeligt, at der er et folketingsflertal, der afviser SFs ændringsforslag.

Man kunne høre hr. Gade tale om, at det var reguleringerne, det var galt med, når vi taler om strukturpolitikken. Reguleringerne administreres separat i Fiskeriministeriet, hvor fiskerne og deres organisationer sammen med Fiskeriministeriet tilrettelægger reguleringerne ud fra, at man får så god en udnyttelse af de ressourcer, dansk fiskeri har til rådighed, som overhovedet muligt.

Strukturpakken, vi taler om her, drejer sig ikke om reguleringer. Alene det viser, at hr. Gade ikke har forstået ret meget af det. Den drejer sig om, at danske fiskere på lige fod med øvrige EF-landes fiskere får adgang til de midler, der er stillet til rådighed inden for den fælles strukturpolitik i EF.

Så taler hr. Gade om landbrugets overskudsproduktion og sammenligner det med fiskeriet. Jamen jeg husker mange af de bemærkninger, hr. Gade er kommet med for to og tre år siden specielt om sildefiskeriet, hvor man reagerede voldsomt imod de kræfter, der var i dansk fiskeri for at få lov til at åbne sildefiskeriet til industriformål. Det har medført, at man på dette område har fået en overskudsproduktion, overskud af sild, som ødelægger hele konsummarkedet til skade for alle konsumfiskerne. Det viser igen, at i den udstrækning man lytter til hr. Gade og SF, gør man fiskerne og det danske fiskerier-

hverv og det danske samfund en bjørnetjeneste.

Problemet, hr. Gade, er i virkeligheden, at vi har fået for meget politik ind i fiskeriet, at for mange, som ikke kender til de problemer, der er i fiskeriet, er begyndt at blande sig. Det, vi skulle bestræbe os på, var en afpolitisering og så lade nogle af de naturgivne kræfter, der er i fiskerierhvervet, få lov til at afgøre strukturudviklingen, mere end det bliver en politisk styring med et socialistisk islæt. Vi har set, hvordan det er gået i de socialistiske lande, når de skulle til at lave deres socialistiske styring af frie erhverv. Det er akkurat det samme, der vil ske her, hvis man følger SFs og hr. Gades tanker om regulering og kapacitetstilpasning af dansk fiskeri.

I lovforslaget, som nu bliver endeligt vedtaget, er der ikke tale om et fantastisk nybygningsprogram. Det ligger helt fast, at det er meget små midler, der afsættes til nybygning, mens hovedvægten ligger på et ophørsprogram, der skal skabe muligheder for, at den resterende del af flåden bedre kan udnytte sin kapacitet. Det kommer til at gælde både de små og de mindre fartøjer.

Vedrørende specielt de mindre fartøjer synes jeg man skal være opmærksom på, at man i hele fiskerireguleringen har fastsat, at alle fartøjer på under 12 m ikke er omfattet af de kvotemæssige begrænsninger. De kan fiske frit i Danmark. Det viser, at der bredt i fiskeriet og i Fiskeriministeriet er den indstilling, at man vil beskytte de mindre fartøjer og deres interesser, fordi de har nogle andre problemer end de større fartøjer. Derfor er det de større fartøjer, der skal bære byrden med kvotereguleringerne.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg kan høre på hr. Kent Kirk, at Det Konservative Folkepartis ordfører er lidt trængt, når han henviser til Østeuropa.

Jeg forstod, at man skulle bygge på de naturgivne kræfter i stedet for. Men nu taler vi altså om et lovforslag, som handler om statsstøtte, og jeg forstår altså, at hr. Kent Kirk synes, at vi skal have statsstøtte.

SF er ikke – det er en misforståelse – imod, at vi giver støtte til ophør og modernisering. Når jeg har talt om regulering, er det, fordi jeg vil indbygge en fase i dette struktur-

[Gade]

forslag, så vi får reguleringen på plads, før vi eventuelt giver støtte til nybygning. Det er hele pointen. Jeg vil ikke blot give støtte til nybygning, og hr. Kent Kirk siger nu, at det også er af mindre betydning, kan jeg forstå, men så kunne vi jo have ventet, til vi havde reguleringen på plads.

Hr. Kent Kirk siger, det er glædeligt, at SF ikke har indflydelse på fiskeripolitikken. Ja, det må hr. Kent Kirk jo mene. Det forekommer mig, at hr. Kent Kirk her mere taler som havfisker end som en, der taler for dansk fiskeris interesser. De synspunkter, jeg har fremført her, kan man, når man åbner Dansk Fiskeritidende, i høj grad læse. Det er synspunkter, man ofte hører i de dele af fiskeriet, som føler sig mest trængt af mange ting, herunder nogle af reguleringerne, men oftest mest trængt af det store fiskeri. Vi har jo lige haft hele Bornholmsdiskussionen, hvor vi så, at der ikke var taget højde nok for fiskerne på Bornholm, og hvor vi så fik en udvikling, hvor det blev nogle andre fiskere, der kom til at fiske kvoten op.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

For at hr. Gade ikke skal være i tvivl om det, vil jeg sige, at jeg udtaler mig som fiskeripolitisk ordfører for Det Konservative Folkeparti.

De tanker, hr. Gade hele tiden kører frem med i den fiskeripolitiske debat, er nogle af dem, vi fra dansk side har måttet kæmpe hårdt imod, når vi har mødt dem i EF. Når skotterne og andre fremfører nøjagtig de samme tanker, har vi på EF-møderne måttet gøre alt, hvad vi kunne, for at prøve på at få begrænset denne form for tankegang.

Der skal være muligheder for fri konkurrence inden for det europæiske fiskeri. Der skal selvfølgelig også være muligheder for fri konkurrence inden for det danske fiskeri. Så er det nødvendigt at lave nogle strukturtilpasninger, og vi skal selvfølgelig prøve via lovgivning at få strukturlove og strukturtilpasninger til at køre så gnidningsløst som overhovedet muligt.

Jeg synes, det er værd at bemærke, at det, SF og hr. Gade er mest imod i dette lovforslag, vedrører nybygningsprogrammet, hvor man ud af 275 mill. kr. har afsat 2 mill. kr. i

1987 og 4 mill. kr. i hvert af de efterfølgende år.

Den eneste grund til, at man har afsat det, er, at hvis der skulle opstå en situation, hvor kapacitetsudvalget i Fiskeriministeriet siger, at her kommer der en fisker med en ansøgning om at bygge et fartøj, hvor han ikke vil skade andre fiskere, men hvor han vil gavne det danske samfund og det danske fiskeri, skal denne fisker på lige fod med andre EF-landes fiskere selvfølgelig have mulighed for at få EF-støtten, og hvis han skal have EF-støtten, er det altså nødvendigt, at der kan udløses en national støtte. Sådan hænger tingene nu engang sammen.

Jeg synes, at lovforslaget, som det ligger her, og den opbakning, der er bag det af et politisk flertal, viser, at man har fundet den nødvendige balance imellem de forskellige strukturtiltag. Jeg vil igen understrege, at det, vi i Det Konservative Folkeparti ser som det vigtigste i dette lovforslag, er den meget stærke og effektive ophørsordning, som sættes i kraft.

Larsen-Ledet (RV):

Jeg må sige, at jeg er lidt forundret over, at hr. Gade kan stå herop og sige det, han siger om de øvrige partiers holdning til de små fiskere. Specielt på baggrund af det saglige samarbejde, Det Radikale Venstre har haft med SF om disse spørgsmål, også tidligere, undrer det mig lidt at høre de bemærkninger fra hr. Gade.

Hr. Gade ved udmærket, at den ændring, der er sket, forhøjet tilskud til de små både, udelukkende skyldes et radikalt initiativ. Hr. Gade ved også udmærket, at indførelsen af de årlige drøftelser om, hvordan vores situation er i relation til EF, også er sket på radikalt initiativ.

Jeg kan forsikre hr. Gade om, at jeg glæder mig til drøftelserne med ministeren, og jeg er bestemt indstillet på, at vi meget nøje skal følge balancen imellem dansk fiskeris struktur og kapacitet i relation til tilsvarende inden for EF-området.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil godt sige til hr. Larsen-Ledet, at de to ting, hr. Larsen-Ledet her nævnte, går vi fuldt ud ind for i SF, og jeg påskønner be-

[Gade]

stemt Det Radikale Venstres indsats for, at de ting er kommet med.

Vi har valgt at sige, at vi synes ikke, vi havde tingene nok på plads i øvrigt til at vilde stemme for det her.

Jeg forstår på det, hr. Larsen-Ledet siger, at de årlige drøftelser om, hvordan strukturudviklingen er, hvordan man i praksis forvalter hele spørgsmålet om kapacitetstilgang i kapacitetsudvalget, har Det Radikale Venstre tænkt sig at gøre til et offensivt element fremover. Vi får altså i Folketinget mulighed for at diskutere nogle af de ting, jeg har lagt vægt på, og som vi begge ved at Dansk Fiskeriforening lægger vægt på. Hvis det er tilfældet, konstaterer jeg, at selv om vi kommer til at stemme forskelligt her, er der noget at bygge på mellem Det Radikale Venstre og SF.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det foreliggende lovforslag, der om lidt vedtages, vil stærkt medvirke til fortsat at sikre en bredt sammensat dansk fiskerflåde, som består af både mindre og større fartøjer.

Når hr. Gade, som repræsenterer et fiskeripolitisk synspunkt, der er i stærkt mindretal her i salen, giver udtryk for, at specielt Dansk Fiskeriforenings synspunkter skulle stå svagt, må jeg undre mig over den udtalelse. Dansk Fiskeriforenings synspunkter er stærkt placeret i det lovforslag, som nu vedtages. Jeg behøver blot at nævne, at det bl.a. indeholder det program til forbedring af vilkårene for kystfiskeriet i de indre danske farvande, som jeg har udarbejdet i fællesskab med Dansk Fiskeriforening.

Hvad angår spørgsmålet om kapacitetsbegrænsning, vil jeg godt gøre opmærksom på, at baggrunden for forslaget om støtte til fartøjers ophør med deltagelse i erhvervsfiskeriet er en vurdering af, at der er en vis overkapacitet i forhold til fangstmulighederne.

Når hr. Gade efterlyser retningslinjer for kapacitetsregulering, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der er fastsat retningslinjer for nyligang til fiskerflåden og for begrænsning af kapaciteten. I medfør af reguleringsloven er der udstedt en bekendtgørelse om tilpasning af fiskerflådens fangstkapacitet til fiskerimulighederne, og ifølge denne bekendtgørelse må fartøjer på over 5 GT ikke

uden tilladelse anvendes til erhvervsmæssigt fiskeri.

Efter de retningslinjer, der er udarbejdet i samarbejde med Fiskeriministeriets kapacitetsudvalg, hvor organisationerne er repræsenteret, kan en fisker, der lader et fartøj udgå af flåden, ikke købe et nyt, der er større end det gamle fartøj. Hvis der herudover udgår fartøjer, kan disses kapacitet kun erstattes med 30 pct. Det vil sige, at udgår der f.eks. 100 GT, kan disse kun erstattes med 30 GT.

Når der er plads til at udstede tilladelser, sker det på den måde, at ansøgere fra havne, hvor kapaciteten er reduceret, prioriteres højest, ligesom ansøgere under 40 år prioriteres.

Jeg mener, at der i samarbejde med fiskeriets organisationer er opnået en både effektiv og rimelig måde at gennemføre tilpasningen af fangstkapaciteten på. Jeg ser det således, at det er overordentlig vigtigt, at fiskeriets organisationer, det praktiske fiskeris udøvere, er direkte inddraget i kapacitetstilpasningen, således som det i dag er tilfældet. Jeg forstår, at hr. Gade har den opfattelse, at kapacitetstilpasningen skal besluttes her i Tinget, og at det altså ikke er organisationerne, der skal være stærkt medinddraget i administrationen af denne kapacitetstilpasning.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Det er forkert opfattet af fiskeriministeren, at organisationerne skal holdes udenfor, men det er rigtigt opfattet af ministeren, at vi i SF mener, at hovedlinjerne i kapacitetsreguleringen, retningslinjerne, skal fastsættes politisk, så vi får dem helt frem i lyset, så vi får mulighed for at foretage de nødvendige prioriteringer mellem industrifiskeri og konsumfiskeri, kystnært fiskeri, mellemstore og store både og den geografiske fordeling. Det er det, vi mener skal frem, sådan at der foreligger klare retningslinjer.

Ministeren fremstiller det på den måde, at det er hans indstilling at ville samarbejde og lytte til organisationerne. Selvfølgelig skal man lytte til organisationerne, det er klart, men organisationerne er jo ikke enige. Dansk fiskeri er jo ikke én ting. Det er mange forskellige ting. Hvem holder man med, hr. fiskeriminister? Fiskeriministeren er bekendt med, at der er dele af dansk fiskeri, der me-

[Gade]

ner, at fiskeriministeren holder med havfiskerne og specielt industridelen af havfiskerne. Jamen det gør SF ikke, og det skal vi have frem i lyset. Det skal vi have en diskussion om her. Det, vi mangler, er en planlægning for det her område.

Jeg kan forstå, at ministeren mener, vi har overkapacitet. Hvor stor er den? Er det 10 pct.s overkapacitet? Hvordan får ministeren med denne lovgivning kapaciteten sat ned, så vi sikrer, at de mennesker, der har erhvervet, har bådene, kan leve af det og får et rimeligt udkomme? Det er dér, det kikser, og det er dér, lovforslaget ikke er godt nok.

Jeg sætter i nogen grad min lid til, at vi får årlige redegørelser, hvor vi kan fortsætte denne diskussion, og med hensyn til de gode ting, der kom ind i loven om det kystnære fiskeri, og som i høj grad kom ind på initiativ af Det Radikale Venstre, sætter jeg også min lid til, at den linje kan blive styrket.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det er regeringens holdning, og det er holdningen hos et bredt flertal i denne sal, altså undtagen SF, at fiskeriets organisationer direkte skal impliceres i administrationen af kapacitetstilpasningen.

Det er underligt at høre, at hr. Gade mener, at retningslinjerne for denne tilpasning skal fastlægges her i Folketinget, og at organisationerne altså så må rette sig efter det. Vores holdning er, at det er organisationerne, der skal administrere, der skal lægge op til de beslutninger, der skal træffes på dette område. Derved opnår man langt de bedste og mest forståelige resultater.

Jeg ved ikke, hvad det er, der skal frem i lyset vedrørende retningslinjer for nytilgang til fiskerflåden. Som sagt er der udstedt en bekendtgørelse, der fastsætter reglerne for tilpasningen, for kapacitetsreguleringen, og det fungerer ganske glimrende. Det mener organisationerne, og det mener også et stort flertal her i Folketinget – heldigvis.

Jeg skal endnu en gang understrege, at Dansk Fiskeriforenings synspunkter om de små bådes stærke placering i dansk fiskeri er stærkt placeret i dette lovforslag, hvad hr. Larsen-Ledet var inde på.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Endnu en kort bemærkning til hr. Gade.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Problemet er, at hvis ikke vi foretager en klar prioritering af udviklingen i kapaciteten, går strukturudviklingen sin skæve gang, ligesom vi har set det i landbruget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 104 stemmer (S, KF, V, RV, CD og KRF) mod 22 (SF, FP og VS).

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven. (Lån til ejere af en del af en ejendom m.v.).

Af indenrigsministeren (Enggaard).

(Fremsat 15/1 87. Første behandling 30/1 87. Betænkning 2/4 87. Anden behandling 7/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Aase Olesen (RV):

I forbindelse med kommunaludvalgets behandling af forslag til lov om ændring af lov vedrørende lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven har Justitsministeriet sendt et notat af 26. marts 1987 til udvalget vedrørende et spørgsmål om vurderingen af ugifte samboende i kollektiver og deres behandling i relation til dette lovforslag. Jeg citerer et afsnit af notatet:

»I spørgsmålet er specielt anmodet om en vurdering af ugifte samboende i kollektiver. Som anført ovenfor under pkt. 1 og 2 omfatter husstandsbegrebet i lovens § 1, stk. 5, en samejer (delejer), samejerens ægtefælle, hjem-